

NARODNA BANKA SRBIJE

PREGLED DEŠAVANJA NA SVETSKOM FINANSIJSKOM TRŽIŠTU

28. februar – 4. mart 2022.

Sektor za monetarne i devizne operacije
Odeljenje za devizne rezerve
Odeljenje za operacije na otvorenom tržištu

Mart 2022.

I Kretanja na tržištima razvijenih zemalja

1.1 Kretanje vodećih indeksa akcija

Indeks	Država	Nivo indeksa 4. 3.2022.	Promena	
			1w	YoY
S&P 500	SAD	4.328,87	-1,27%	14,87%
Dow Jones Industrial	SAD	33.614,80	-1,30%	8,70%
NASDAQ	SAD	13.313,44	-2,78%	4,64%
Dax 30	Nemačka	13.094,54	-10,11%	-6,84%
CAC 40	Francuska	6.061,66	-10,23%	3,96%
FTSE 100	Velika Britanija	6.987,14	-6,71%	5,06%
NIKKEI 225*	Japan	25.985,47	-1,85%	-10,18%
Shanghai Composite	Kina	3.447,65	-0,11%	-1,59%

Izvor: Bloomberg.

1.3 Kretanja na deviznom tržištu

EUR				USD			
Kurs	Promena			Kurs	Promena		
	1w	YoY			1w	YoY	
EUR/USD	1,0926	-2,80%	-8,90%	USD/EUR	0,9153	2,89%	9,79%
EUR/GBP	0,8260	-1,65%	-4,11%	USD/GBP	0,7560	1,18%	5,25%
EUR/CHF	1,0035	-3,78%	-9,90%	USD/CHF	0,9186	-0,99%	-1,08%
EUR/JPY	125,40	-3,63%	-3,00%	USD/JPY	114,77	-0,85%	6,48%
EUR/CAD	1,3909	-2,96%	-8,30%	USD/CAD	1,2730	-0,18%	0,67%

Izvor: Bloomberg.

1.2 Nivo i promena prinosa državnih obveznica

	Nivo prinosa	Promena u b.p.	
		1w	YoY
Nemačka	2y	-0,74%	-35,7
	10y	-0,07%	-30,2
Francuska	2y	-0,61%	-29,2
	10y	0,43%	-27,3
Španija	2y	-0,27%	-27,6
	10y	0,97%	-24,5
Italija	2y	-0,12%	-20,9
	10y	1,54%	-29,8
UK	2y	1,06%	-14,5
	10y	1,21%	-24,9
SAD	2y	1,48%	-9,3
	10y	1,73%	-23,1
Kanada	2y	1,38%	-15,9
	10y	1,67%	-23,1
Japan	2y	-0,04%	-1,1
	10y	0,16%	-5,0

Izvor: Bloomberg.

1.4 Kamatne stope na tržištu novca*

Ročnost	EUR			USD			GBP			CHF		
	Nivo	Promena u b.p.		Nivo	Promena u b.p.		Nivo	Promena u b.p.		Nivo	Promena u b.p.	
		1w	YoY		1w	YoY		1w	YoY		1w	YoY
O/N	-0,58%	-0,2	-1,2	0,05%	0,0	3,0	0,45%	0,0	39,6	-0,72%	0,0	0,9
1M	-0,55%	-0,3	1,4	0,24%	4,9	20,6	0,62%	9,3	-	-0,72%	-0,1	1,0
3M	-0,52%	0,8	2,1	0,41%	3,3	36,3	0,82%	8,4	-	-0,71%	-0,1	1,5
6M	-0,48%	0,6	3,6	0,67%	3,4	61,6	1,09%	7,3	-	-0,71%	0,0	1,0
12M	-0,36%	-1,1	12,7	1,03%	1,6	-	1,39%	2,9	-	-0,72%	0,0	-1,8

* EUR: €STR za O/N, EURIBOR za ostale ročnosti; USD: SOFR za O/N, CME Term SOFR Rates za ostale ročnosti;

GBP: SONIA za O/N, ICE Term SONIA Reference Rates za ostale ročnosti; CHF: SARON za O/N, SARON Compound Rates za ostale ročnosti.

1.5 Referentne kamatne stope vodećih centralnih banaka*

	RKS (u %)	Poslednja promena (u p.p.)	Datum promene	Naredni sastanak	Očekivanje RKS za T1 (u %)
Evropska centralna banka	-0,50	-0,10	12. 9. 2019.	14. 4. 2022.	-0,50
Federalne rezerve SAD	0,00–0,25	-1,00	15. 3. 2020.	16. 3. 2022.	0,25–0,50
Banka Engleske	0,50	0,25	3. 2. 2022.	17. 3. 2022.	0,75
Banka Kanade	0,50	0,25	2. 3. 2022.	13. 4. 2022.	0,50
Narodna banka Švajcarske	-0,75	-0,50	15. 1. 2015.	24. 3. 2022.	-0,75

* RKS na poslednji dan izveštajnog perioda; kamatna stopa na depozitne olakšice za ECB (RKS je 0,00%).

Kurs EUR/USD

U izveštajnom periodu, evro je oslabio za 2,80% prema američkom dolaru. Kurs EUR/USD kretao se u rasponu od 1,0886 do 1,1246 (tokom perioda trgovanja), odnosno od 1,1205 do 1,0926 (vrednost na kraju dana, Bloomberg Composite London).

Početkom nedelje zapadne zemlje su uvele dodatne sankcije Rusiji, koje podrazumevaju isključenje nekih ruskih banaka iz SWIFT-a, ograničavanje mogućnosti upotrebe ruskih deviznih rezervi (vrednih ukupno 630 milijardi dolara) i zatvaranje vazdušnog prostora za ruske letelice, dok su pojedine kompanije najavile povlačenje iz Rusije. Ovo je dovelo do daljeg pogoršanja sentimenta na tržištu i smanjenja tražnje za rizičnijim valutama, te je evro oslabio prema dolaru. Pored geopolitičke situacije, fokus investitora ove nedelje bio je usmeren i na ekonomske podatke, uključujući izveštaj s tržišta rada SAD, koji bi mogao da pomogne u oblikovanju očekivanja vezanih za naredne korake FED-a.

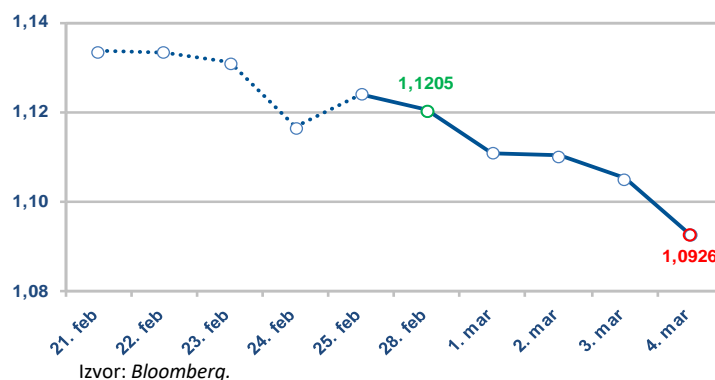
Nakon daljeg intenziviranja sukoba u Ukrajini, evro je u utorak oslabio za preko 1% prema dolaru, na oko 1,1100 dolara za evro, što je bio najniži nivo od juna 2020. godine. Pored toga, objavljeno je da je stopa inflacije u Nemačkoj, prema preliminarnim podacima, u februaru povećana na 5,5% (harmonizovano sa EU), što je više od očekivanja (5,4%), nakon 5,1% u januaru, dok je ISM indeks proizvodnog sektora SAD u februaru imao vrednost od 58,6, iznad očekivanja (58,0) i vrednosti u januaru (57,6), ukazujući na nastavak snažnog rasta aktivnosti u ovom sektoru.

U izveštajnom periodu evro oslabio prema dolaru za 2,80%

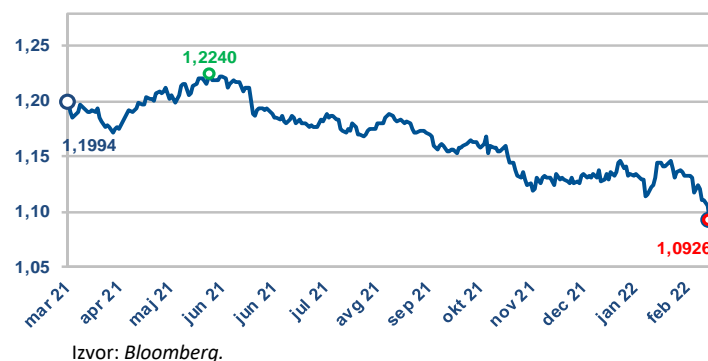
Sredinom nedelje nije bilo veće promene kursa EUR/USD na dnevnom nivou. Predsednik FED-a Pael ponovo je najavio povećanje referentne kamatne stope na sastanku sredinom marta, ističući snažnu ekonomiju SAD, vrlo snažno tržište rada i inflaciju daleko iznad cilja, ali je izjavio da sukobi u Ukrajini predstavljaju znatan dodatni izvor neizvesnosti. Osim toga, podaci su pokazali da je broj radnih mesta u privatnom sektoru SAD u februaru povećan za 475 hiljada, što je više od očekivanja (375 hiljada), dok je podatak za prethodni mesec revidiran znatno naviše (sa -301 hiljadu na 509 hiljada). Takođe, stopa inflacije u zoni evra povećana je sa 5,1%, koliko je iznosila u januaru, na 5,8% u februaru, što je iznad očekivanja (5,6%).

U četvrtak je evro nastavio da slabi, a kurs EUR/USD se spustio na oko 1,1050. Dolar je bio dodatno podržan komentarima predsednika FED-a Pauela, koji je potvrdio povećanje referentne kamatne stope ovog meseca, kao i objavljenim podacima, koji su pokazali da je broj novih prijava za naknadu u slučaju nezaposlenosti u SAD tokom nedelje koja se završila 26. februara smanjen na 215 hiljada sa 233 hiljade, više nego što je očekivano, dan pre objavljivanja zvaničnog vladinog izveštaja o tržištu rada.

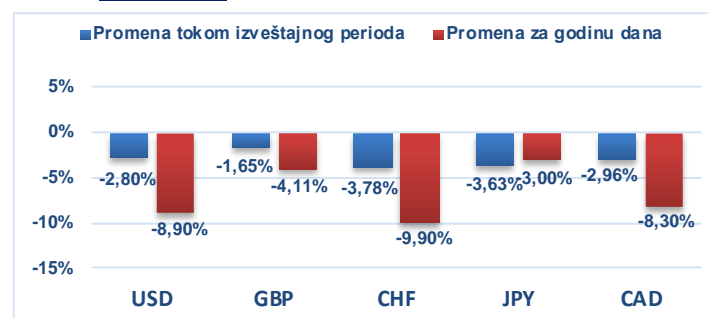
1.6 Kurs EUR/USD tokom izveštajnog perioda

1.7 Kurs EUR/USD u poslednjoj godini dana

1.8 Promena vrednosti evra prema odabranim valutama

Krajem nedelje evro je ponovo znatnije oslabio prema dolaru, spustivši se ispod nivoa od 1,10 dolara za evro prvi put u poslednje skoro dve godine, usled očekivanja da će rat u Ukrajini i rast cena energenata negativno uticati na privredni rast zone evra. Broj radnih mesta van sektora poljoprivrede u februaru je povećan za čak 681 hiljadu u odnosu na prethodni mesec, daleko iznad očekivanja (423 hiljade), ukazujući na nastavak snažnog rasta zaposlenosti i početkom ove godine.

Kurs EUR/USD je izveštajni period završio na nivou od 1,0926 američkih dolara za evro, što je ujedno i najniža vrednost na zatvaranju za posmatrani period.

Državne obveznice SAD

Tokom izveštajnog perioda, prinosi državnih obveznica SAD opali su duž cele krive prinosa, a posebno kod instrumenata duže ročnosti, tako da se nagib krive smanjio. Prinos dvogodišnje obveznice smanjen je za oko 9 b.p. (na 1,48%), dok je prinos desetogodišnje obveznice smanjen za oko 23 b.p. (na 1,73%). Na kretanje prinosa tokom nedelje najviše je uticala neizvesnost koja je posledica eskalacije sukoba između Rusije i Ukrajine.

Broj radnih mesta van sektora poljoprivrede (NFP) u februaru je povećan za čak 681 hiljadu u odnosu na prethodni mesec, što je daleko iznad očekivanja (423 hiljade). Najveći rast zaposlenosti u januaru zabeležen je u privatnom sektoru (654 hiljade), najviše u sektoru zabave i ugostiteljstva, a solidan rast se beleži i u zdravstvenom sektoru, kod profesionalnih i poslovnih usluga, kao i u građevinskom i proizvodnom sektoru (13 hiljada). Stopa nezaposlenosti dodatno je smanjena, na 3,8% (sa 4,0%), dok je stopa participacije povećana na 62,3%, sa 61,9% u januaru i postepeno se približava nivou pre početka epidemije od 63,3%. Zarade (po radnom satu) ostale su nepromenjene u odnosu na prethodni mesec, odnosno povećane su za 5,1% u odnosu na isti mesec prošle godine.

Broj novih prijava za naknadu u slučaju nezaposlenosti u SAD tokom nedelje koja se završila 26. februara smanjen je na 215 hiljada sa 233 hiljade (revidirano sa 232 hiljade), više nego što je očekivano. Takođe, ovaj nivo predstavlja najniži nivo koji je zabeležen od početka godine.

Snažan rast broja radnih mesta, povećanje participacije i sporiji rast zarada ukazuju na smanjenje poteškoća poslodavaca u popunjavanju rekordno velikog broja otvorenih pozicija, odnosno na rast ponude radne snage, verovatno kao posledica smanjenja državnih davanja stanovništvu i smanjenja uticaja poslednjeg talasa epidemije.

Rast broja novih radnih mesta van sektora poljoprivrede daleko veći od očekivanog

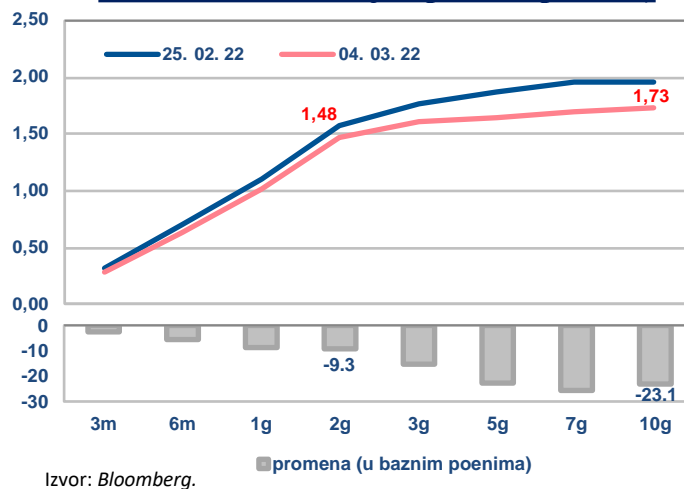
Predsednik FED-a Pauei najavio je prvo povećanje referentne kamatne stope na narednom sastanku, 16. marta, ističući snažnu ekonomiju SAD, vrlo snažno tržište rada i inflaciju daleko iznad cilja. Ipak, rekao je da sukobi u Ukrajini predstavljaju znatan dodatni izvor neizvesnosti.

ISM indeks proizvodnog sektora SAD u februaru je imao vrednost od 58,6, što je iznad očekivanja (58,0) i vrednosti u januaru (57,6), ukazujući na nastavak snažnog rasta aktivnosti u ovom sektoru, praćen snažnom tražnjom, ali i dalje prisutnim logističkim problemima i nedostatkom radne snage.

S druge strane, ISM indeks uslužnog sektora imao je vrednost od 56,5, znatno manje od očekivanja (61,1) i vrednosti u januaru (59,9), ukazujući na usporavanje rasta poslovne aktivnosti u ovom sektoru, kao posledica uticaja omikron varijante virusa. Usporavanje rasta bilo je široko rasprostranjeno. Ipak, ovo usporavanje rasta može se smatrati privremenim, a učesnici u anketi generalno su bili optimistični po pitanju izgleda za rast aktivnosti u narednim mesecima, posebno u sektorima ugostiteljstva, rekreacije i zabave, na koje je epidemija najviše uticala.

1.9

Kriva prinosa državnih obveznica SAD, u % (benčmark izdanja s početka perioda)

Izvor: Bloomberg.

1.10

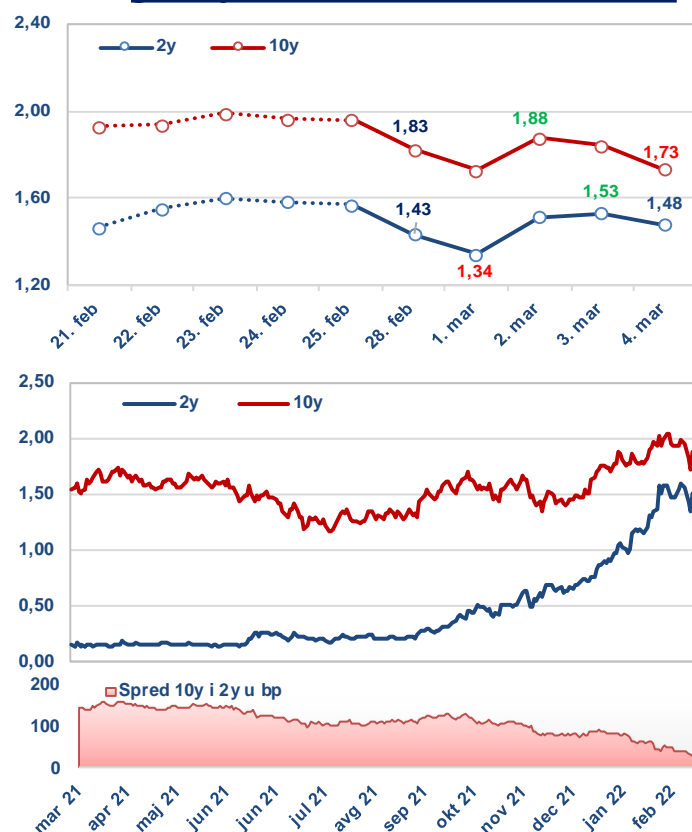
Značajni pokazatelji privredne aktivnosti SAD

Pokazatelj	Period	Očekivani podatak	Aktuelni podatak	Prethodni podatak
Broj radnih mesta van sektora poljoprivrede, u hiljadama (NFP)	Feb.	423	678	481
ISM indeks proizvodnog sektora	Feb.	58,0	58,6	57,6
ISM indeks uslužnog sektora	Feb.	61,1	56,5	59,9

Izvor: Bloomberg.

1.11

Prinos generičkih dvogodišnjih i desetogodišnjih državnih obveznica SAD, u %

Državne obveznice Nemačke

Tokom izveštajnog perioda, prinosi nemačkih državnih obveznica znatno su smanjeni duž cele krive prinosa. Prinos nemačke dvogodišnje obveznice smanjen je za oko 36 b.p., na -0,74%, dok je prinos desetogodišnje obveznice smanjen za oko 30 b.p., na -0,07%.

Prinosi su opali usled povećane tražnje investitora za sigurnom aktivom, nakon dalje eskalacije sukoba u Ukrajini. Prinosi nemačkih državnih obveznica nalaze se na nižem nivou nego pred sastanak ECB-a početkom februara, uprkos očekivanjima tržišnih učesnika da ECB neće odustati od početka normalizacije monetarne politike, već samo odložiti donošenje odluke do sagledavanja svih posledica rata u Ukrajini.

Prema preliminarnim podacima, stopa inflacije u Nemačkoj u februaru je povećana na 5,5% (harmonizovano sa EU), što je više od očekivanja (5,4%), nakon 5,1% u januaru. Mesečna stopa rasta iznosila je 0,9%, kao i u januaru, takođe iznad očekivanja (0,8%). Na rast inflacije ponovo su najviše uticale cene energenata, ali je i inflacija hrane takođe ubrzala, kao i bazna stopa inflacije. U narednim mesecima može se očekivati dalji rast inflacije, usled nastavka rasta cena energenata, na šta će dodatno uticati rat u Ukrajini, kao i usled uskih grla u lancima snabdevanja, koja nastavljaju da utiču na rast cena širokog spektra proizvoda.

Snažan pad prinosa na državne obveznice nakon dalje eskalacije sukoba u Ukrajini

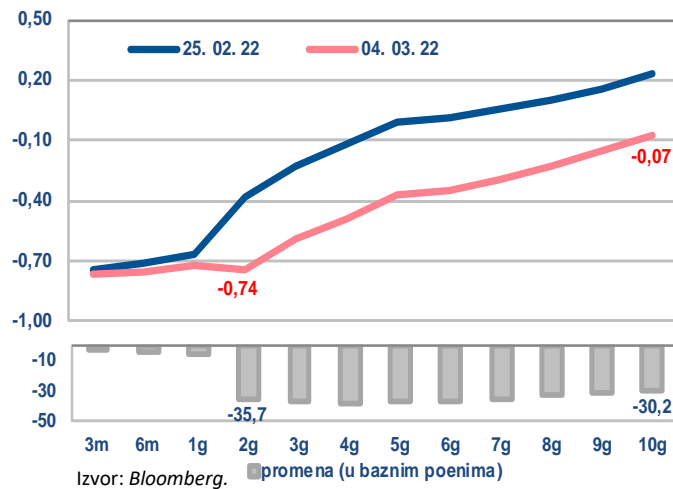
Stopa inflacije u zoni evra je povećana sa 5,1%, koliko je iznosila u januaru, na 5,8% u februaru, što je iznad očekivanja (5,6%), suprotno ranijim procenama ECB-a da će inflacija usporiti početkom godine. Glavni uzrok rasta ukupne inflacije jeste nastavak trenda rasta cena energenata, koje su u februaru povećane za 31,7% u odnosu na isti mesec prethodne godine. Međutim, zabeležen je i rast stope bazne inflacije, koja isključuje energente, hranu, alkohol i duvan, na 2,7%, sa 2,3% koliko je iznosila u januaru. Stopa bazne inflacije rasla je usled rasta cena inputa zbog problema u lancima snabdevanja. Stopa od 5,8% predstavlja najviši nivo zabeležen od osnivanja Evropske monetarne unije. U narednom periodu, očekuje se dalji rast stope bazne inflacije na nivo preko 3% i stope ukupne inflacije na nivo preko 6%.

Stopa nezaposlenosti u zoni evra iznosila je 6,8% u januaru, ispod 7,0% u decembru, što je najniža stopa nezaposlenosti u zoni evra ikada zabeležena, dok je najviša stopa bila tokom avgusta 2020. (8,6%). Među najvećim ekonomijama zone evra, stopa nezaposlenosti je smanjena u Nemačkoj (sa 3,2% na 3,1%), Francuskoj (sa 7,2% na 7,0%), Italiji (sa 9,0% na 8,8%), Španiji (sa 13,0% na 12,7%), Holandiji (sa 3,8% na 3,6%) i Poljskoj (sa 2,9% na 2,8%). Podaci ukazuju na snažnu tražnju za radnicima i nastavak pada stope nezaposlenosti, što stvara pritisak na rast zarada, ali je sada pitanje kako će rat u Ukrajini uticati na ekonomiju zone evra i tržište rada.

Oli Ren, član Upravnog saveta ECB-a, ističe da bi trebalo da ECB oprezno odmeri implikacije koje će rat između Rusije i Ukrajine imati na završetak programa podrške ekonomiji u zoni evra. On smatra da je normalizacija monetarne politike i dalje poželjna, imajući u vidu snažan ekonomski oporavak i rast zaposlenosti, ali da se u novonastalim uslovima geopolitičkih tenzija mora uzeti u obzir mogućnost da prerano preduzimanje restriktivnih mera može da dovede do recesije.

1.12

Kriva prinosa državnih obveznica Nemačke u % (benčmark izdanja s početka perioda)

1.13

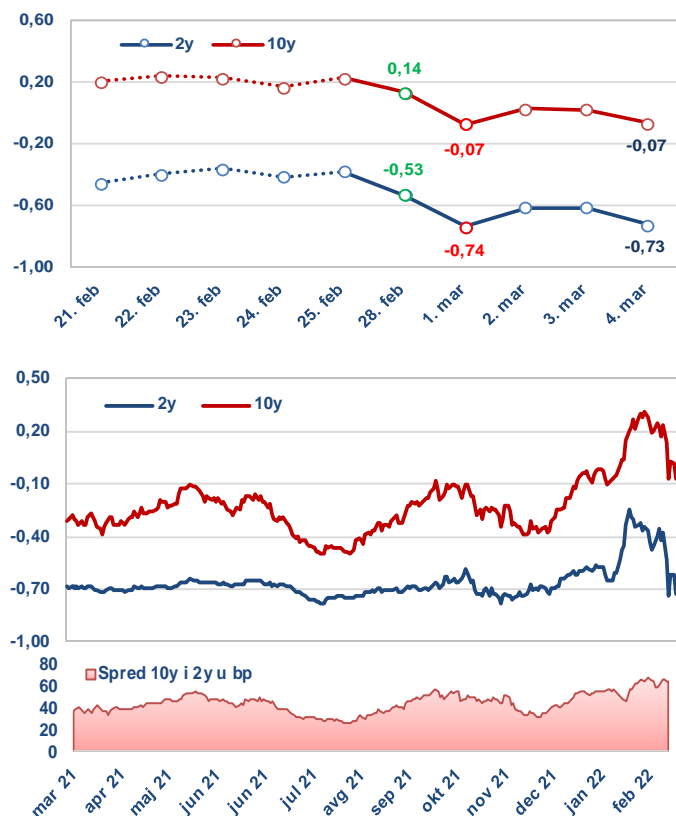
Značajni pokazatelji privredne aktivnosti zone evra

Pokazatelj	Period	Očekivani podatak	Aktuelni podatak	Prethodni podatak
Stopa rasta cena, zona evra, preliminarno, YoY	Feb.	5,6%	5,8%	5,1%
Stopa nezaposlenosti, zona evra	Jan.	6,9%	6,8%	7,0%
Proizvođačke cene, zona evra, YoY	Jan.	27,3%	30,6%	26,3%

Izvor: Bloomberg.

1.14

Prinos generičkih dvogodišnjih i desetogodišnjih državnih obveznica Nemačke, u %

II Kretanja na tržištima izabranih zemalja u razvoju

2.1

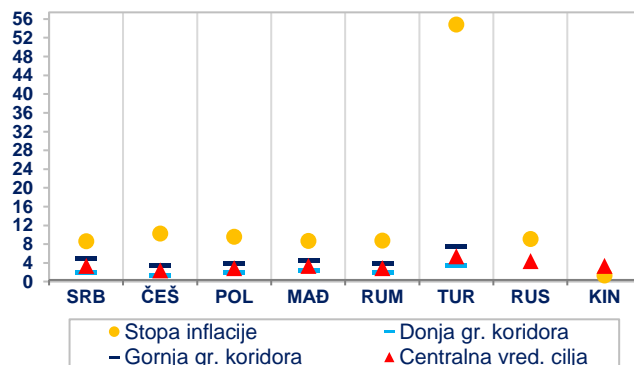
Referentne kamatne stope centralnih banaka zemalja u razvoju

	RKS (u %)	Promena (u p.p.)	Datum promene	Naredni sastanak	Očekivanje (T1, %)*
Srbija (NBS)	1,00	-0,25	10. 12. 2020.	10. 3. 2022.	1,00
Češka (CNB)	4,50	0,75	3. 2. 2022.	31. 3. 2022.	4,75
Poljska (NBP)	3,50**	0,75	8. 2. 2022.	6. 4. 2022.	-
Mađarska (MNB)	3,40	0,50	22. 2. 2022.	22. 3. 2022.	4,00
Rumunija (NBR)	2,50	0,50	9. 2. 2022.	5. 4. 2022.	-
Turska (CBRT)	14,00	-1,00	16. 12. 2021.	17. 3. 2022.	14,00
Rusija (CBR)	20,00	10,50	28. 2. 2022.	18. 3. 2022.	-
Kina (PBoC)	4,35	-0,25	23. 10. 2015.	n/a	4,35

Izvor: Bloomberg / *T1 2022. godine – prosečne projekcije dostupne na osnovu poslednjih raspoloživih anketa. **Promena je nastala nakon izveštajnog perioda i biće obuhvaćena narednim nedeljnim izveštajem.

2.2

Inflacija u zemljama u razvoju (u %, YoY)

Izvor: Bloomberg/sajtovi centralnih banaka (poslednji podatak)

Dešavanja na lokalnim tržištima

Centralna banka Rusije je na vanrednom sastanku povećala referentnu stopu za 10,5 p.p., na nivo od 20%. Odluka je došla nakon eskalacije tenzija u Ukrajini, koja je praćena uvođenjem paketa sankcija Rusiji od strane zapadnih zemalja, što je uključilo i delimično zamrzavanje deviznih rezervi Banke.

U ovakvim uslovima, centralna banka Rusije je donela odluku da nastavi sprovođenje jednodnevnih repo operacija finog podešavanja, kojima bankama obezbeđuje dodatnu likvidnost. Kao odgovor na sankcije, predsednik Rusije Vladimir Putin doneo je uredbu kojom je isplata prihoda po osnovu sredstava uloženi u hartije Rusije za nerezidentne investitore dozvoljena isključivo u rubljama. Zatim je Banka objavila da će kreditori iz zemalja koje nisu uvele sankcije Rusiji ipak moći da naplate svoja potraživanja i u stranoj valuti, ali uz podnošenje odgovarajućeg zahteva.

Agencije za ocenu kreditnog rejtinga *Moody's* i *S&P* dodatno su smanjile kreditni rejting Rusije na nivo *Ca* (negativni izgledi za njegovo dalje kretanje) i *CCC-*, respektivno, a nakon što su prethodne nedelje već smanjile kreditni rejting na nivo ispod investicionog ranga. Agencija *Fitch* je kreditni rejting Rusije smanjila na nivo *B* (prethodno *BBB*), uz isticanje negativnih izgleda.

Prema pisanju agencije Blumberg, klirinške kuće *Clearstream* i *Euroclear* su iz svojih sistema isključile sve obveznice koje su emitovali ruski emitenti, dok je banka *J.P. Morgan* donela odluku da se ruske hartije isključe iz njihovih repernih indeksa, počev od 31. marta. Aktiva u Rusiji se u ovakvim uslovima našla pod znatnim pritiscima. Rublja je oslabila za gotovo 30% prema evru, pri čemu je premija rizika Rusije za dug u evrima i dolarima dostigla nove istorijske maksimume.

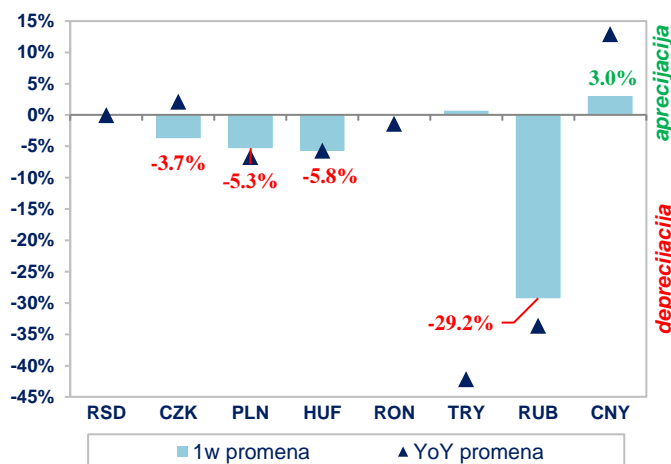
Na eskalaciju krize u Ukrajini oštro su reagovala i tržišta zemalja u razvoju u regionu srednje i istočne Evrope. Uprkos intervencijama centralnih banaka na deviznom tržištu, valute zemalja u regionu tokom izveštajnog perioda znatnije su oslabile prema evru, a najviše mađarska forinta (-5,8%) i poljski zlot (-5,3%). Istovremeno je zabeležen i nagli rast prinosa (pad cena) kod obveznica u lokalnoj valuti i evroobveznica zemalja regiona. Premija rizika za dug u evrima i dolarima kod zemalja regiona oštro je povećana i u većini zemalja se nalazi na višegodišnjem maksimumu.

Centralna banka Mađarske je 3. marta povećala stopu na jednodnevnim depozite za 75 b.p., na nivo od 5,35%.

Stopa inflacije u Turskoj je u februaru iznosila 54,4% YoY (januar: 48,7% YoY), dok je bazna inflacija iznosila 44,1% YoY.

2.3

Promena lokalnih valuta izabranih zemalja u razvoju prema evru

Izvor: Bloomberg, osim za RSD (srednji kurs NBS).

2.4

Prinosi državnih obveznica u lokalnoj valuti (približna ročnost: deset godina)

Emitent (dospeće)	Prinos (u %)	Promena u b.p.	
		1w	YoY
Srbija (2032)	4,200	30,0	86,0
Češka (2031)	3,099	8,0	135,0
Poljska (2030)	4,340	31,3	275,9
Mađarska (2033)	5,498	38,7	290,2
Rumunija (2030)	6,157	24,0	294,1
Turska (2031)	23,690	120,0	1042,0
Rusija (2030)	15,985*	0,0	944,0
Kina (2030)	2,822	3,6	-44,0

Izvor: Bloomberg, osim za Tursku (Reuters).

*Nakon zabrane trgovanja državnim HoV, ne raspoložemo podacima.

III Kretanja na tržištima zlata i nafte

Zlato

Tokom izveštajnog perioda, cena zlata je porasla za 3,95% i kretala se u rasponu od 1.899,26 do 1.962,11 američkih dolara po finoj unci zlata (vrednost na kraju dana, *Bloomberg Composite London*).

Na rast cene zlata tokom posmatrane nedelje uticali su: naglo pogoršani sentiment na finansijskom tržištu jer su se intenzivirali rat u Ukrajini i sankcije Zapada prema Rusiji; snažni inflatorni pritisci širom sveta; izjava predsednika FED-a u Senatu SAD da rat u Ukrajini izaziva rizike i za inflaciju (preko povećanja cena energenata i roba) i za privredni rast; naglašeni pesimizam predsednika Francuske po pitanju smirivanja situacije u Ukrajini; vesti da ruske snage zauzimaju nuklearnu elektranu u Zaporozju, kao i da se Nemačka i druge zemlje spremaju na slanje još oružja Ukrajini.

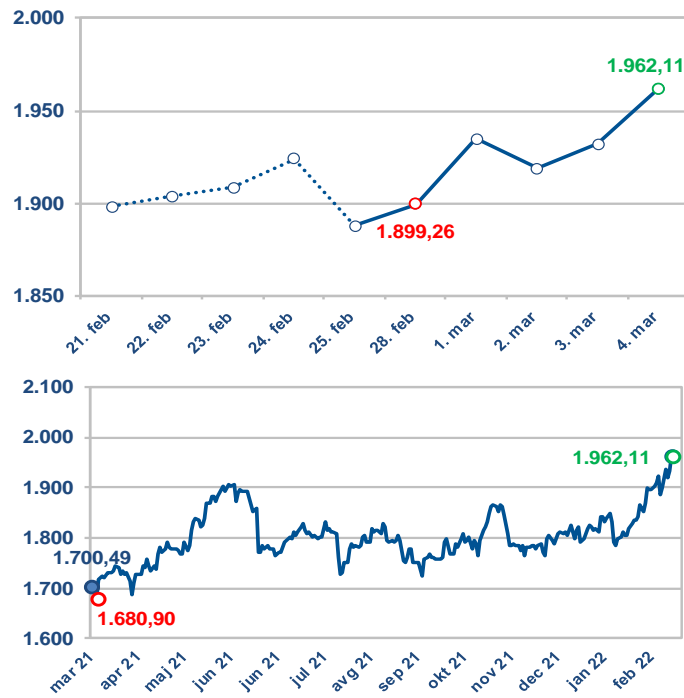
Cena zlata porasla za 3,95% i na kraju izveštajnog perioda iznosila 1.962,11 dolara po unci

Sredinom posmatrane nedelje, zabeležen je jednokratni pad cene zlata, usled spekulacija da bi eventualno primirje, kao pozitivni ishod sastanka predstavnika zaraćenih strana u Ukrajini, moglo usporiti dotadašnji rast cene zlata.

Švajcarska, koja je sve vreme Drugog svetskog rata bila neutralna, objavila je da će podržati čitav niz sankcija koje je EU uvela Rusiji, prekidajući tako dugogodišnju tradiciju političke neutralnosti.

3.1

Zlato (dnevni podaci, USD po unci)

Izvor: Bloomberg.

Nafta

Tokom izveštajnog perioda, zabeležen je rast cene nafte tipa **brent** od 26,47%, koja se kretala u rasponu od 100,83 do 123,54 američka dolara po barelu (vrednost na kraju dana, *Bloomberg Composite London*).

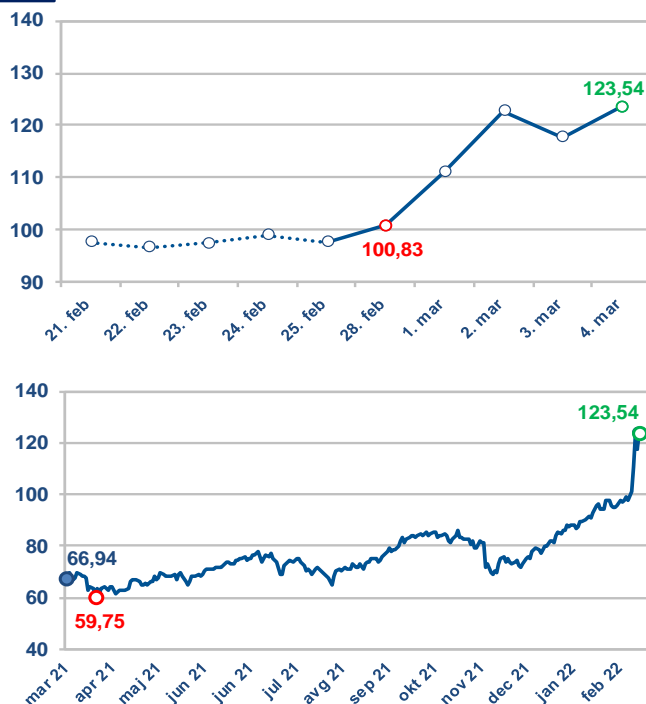
Na rast cene nafte u posmatranoj nedelji uticali su: paket sankcija koji su SAD i EU uvele Rusiji, čije su pojedine finansijske institucije, izbačene iz sistema *SWIFT*; povećani strah od obustave snabdevanja nafte iz Rusije usled nastavka vojnih dejstava u Ukrajini; vest da je Kanada uvela energetske sankcije Rusiji (zabranom uvoza ruske nafte); kao i izveštaj Američke agencije za informacije o energetici (*EIA*) o padu nivoa zaliha sirove nafte u SAD. Prekidi u isporukama nafte širom sveta, višegodišnji najniži nivoi zaliha sirove nafte u SAD, kao i sankcije SAD koje se usmeravaju ka ruskim naftnim kompanijama, znatno se odražavaju na najviši nivo cene nafte u poslednjih 13,5 godina.

Cena nafte porasla za 26,47% i na kraju posmatranog perioda iznosila 123,54 dolara po barelu

Na usporavanje većeg rasta i jednokratni pad cene nafte pred kraj nedelje uticali su: uknjiženje profita dela trgovaca naftom usled snažnog i brzog rasta cene nafte; spekulacije da SAD neće uvesti stroge energetske sankcije Rusiji jer bi to znatno povećalo cenu energenata na benzinskim stanicama u SAD; kao i očekivanja tržišnih učesnika da će se SAD i Iran uskoro dogovoriti po pitanju nuklearnog sporazuma, što bi moglo dovesti do rasta ponude nafte na svetskom tržištu.

3.2

Cena nafte tipa brent (USD po barelu)

Izvor: Bloomberg.